

FRA NÆR OG FJERN

Templet i Stockholm

Den 11-22. juni var der åbent hus i templet i Stockholm, inden selve indvielsen, som fandt sted d. 2. juli. I alt besøgte 47.609 personer templet under det åbne hus, og næsten alle følte Herrens Ånd i dette smukke tempel. Ikke færre end 1213 udfyldte en seddel med deres navn og adresse, og besked om, at de gerne vil have besøg af missionærerne og høre mere om kirken, og der blev solgt omkring 2000 Mormons Bøger. Derudover blev der uddelt over titusind brochurer, og filmen om tempelbyggeriet gennem tiderne blev vist til ikke mindre end 41.000. Det tager normalt 2 år at opnå så gode resultater. De ikke-medlemmer og leverandører der var impliceret i tempelbyggeriet har alle givet udtryk for, at de har følt en særlig glæde ved dette projekt, og de der var med til indvielsen, eller som siden har været i templet kan kun sande, at templet er blevet utroligt smukt.

Indvielsesceremonierne foregik fra d. 2-4. juli, og den første fandt sted d. 2. juli efter en hjørnestsceremoni. De forskellige indvielsessioner var fordelt på følgende måde:

2. juli

kl. 09.00: Stockholms stav, Sverige
kl. 11.00: Helsingfors stav, Finland
kl. 14.30: Helsingfors stav, Finland og
Den finske Mission
kl. 17.30: Den svenske Mission,
Stockholm.

3. juli

kl. 09.00: Stockholms stav, Sverige
kl. 11.30: Tampere stav, Finland
kl. 14.30: Göteborg stav, Sverige og
heltidsmissionærer i Sverige
kl. 17.30: Oslo stav, Norge

4. juli

kl. 09.00: Oslo stav, Norge og
Den norske Mission
kl. 11.30: Århus stav
kl. 14.30: København stav samt
Reykjaviks distrikt, Island

Ved indvielsen deltog præsident Gordon B. Hinckley, andenrådgiver i Det øverste Præsidentskab, ældste Thomas S. Monson, Robert D. Hales, H. Burke Peterson, William Grant Bangerter, Joseph B. Wirthlin, Russell C. Taylor, Arthur D. Haycock og David Kennedy.

Inden indvielsesbønnen sagde præsident Hinckley: »På grund af præsident Kimballs og præsident Romneys helbredstilstand, ligger det mig meget stærkt på sinde, at jeg bør være i Salt Lake City, og jeg vidste ikke om jeg skulle komme. Men det er dejligt at være her. Jeg har aldrig været væk i så lang tid - to uger. Vi har været i templet i Schweiz og i Freiberg, Østtyskland.

Freiberg er en meget gammel by, der fylder 800 år næste år. I udkanten af byen ligger det nye smukke tempel på en høj. I tre dage glædede vi os sammen med disse trofaste sidste da-

ges hellige som bærer en stor byrde. Vi græd med dem, bad med dem og sørgede med dem. For indvielsen gik noget i retningen af 90.000 mennesker igennem templet. Der er kun 4200 medlemmer i hele landet! Det rørte mig dybt i mit hjerte da jeg så den tro og kærlighed disse hellige, der bor under omstændigheder de ikke kan kontrollere, har til Herren.

I går tog vi det første spadestik til et nyt tempel i Friederichsdorf, udenfor Frankfurt. Herfra tager vi til templet i London, og så hjem. Jeg er glad for at jeg kom. Jeg har altid påskønnet det skandinaviske folk med dets store arv af mod, styrke og handlekraft. De har bevaret deres frihed og værdighed.

Dette er den største hændelse i Nordens historie, næst efter dengang Norden blev åbnet for missioneringen. Vi har nu åbnet en tredje dimension for Herrens store arbejde, arbejdet for de døde. Jer er sikker på, at der findes usete tilhørere hver gang et tempel indvies. Jeg har været med til indvielsen af 31 af de nu 35 eksisterende templer. Joseph Smith ser ned til os i dag, han som modtog nøglerne til dette sidste store værk.

Hele kirken glæder sig med jer i dag. Må Gud velsigne jer, i vidunderlige sidste dages hellige, som er en del af en verdensomspændende kirke!«

Derefter fulgte indvielsesbønnen:

Evige Fader, alle nationers Dommer, du store Elohim, vi bøjer os for dig på denne herlige dag og i din elskede Søns Jesu Kristi navn kommer vi til dig i en indvielsesbøn, og præsentere dette smukke tempel som et offer til dig.

Vi er taknemlige for denne dag, hvor dit hus er blevet fuldendt i dette gode land. Vi er taknemlige for væksten i dit værk i denne nation og i de andre skandinaviske lande samt Finland. Vi har ventet længe og håbet og bedt for denne velsignelse. Vore hjerter er fyldt med taknemlighed, vore stemmer taler din pris og sender tak til dig, vor gode og nådige Fader.

Vi takker dig for gengivelsen af det evige evangelium gennem din udvalgte tjener, Joseph Smith. Vi takker dig for enhver gave og nåde, ret og myndighed som er givet til dine børn gennem åbenbaring af din magt, og som samler alle lærdomme, ordinanser og myndigheder fra tidligere uddelinger i denne fremgang fylde.

Vi takker dig for de trofaste missionærer som kom her under store ofre i tidligere tider, for at begynde værket i denne del af verden. Vi takker dig, for alle dem der har fulgt dem, og for alle der har lyttet til deres ord og modtaget deres vidnesbyrd. Vi takker dig for alle som har gået ned i dåbens vande, som derpå har modtaget Helligåndens gave og fået bekræftet deres medlemskab i din sande kirke.

Vi har længtes efter denne dag, hvor vi kan modtage vore tvætninger og salvelser, vore tempelbegavelser og vore besøgninger, og hvor vi kan give disse velsignelser til vore forfædre. Tilgiv os vore synder, så vi kan stå rene for dig og værdige til at tjene i dette helliggjorte hus som dine sønner og døtre.

Vi takker dig for denne hellige bygning, for dens skønhed i et land hvor der findes så meget smukt, og for de storslåede formål den er blevet bygget til. Og nu, som dine tjenere, med det hellige præstedømmes myndighed - den guddommelige myndighed som kommer fra dig - og i Jesu Kristi navn, indvier vi til dig og din Søn, dette Stockholm Tempel i Sverige for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Vi indvier jorden det står på med de planter der forskønner den. Vi indvier

bygningen og alle dens bestanddele, fra dens sokkel til spirets top. Vi indvier alle værelser og gange, det faste inventar, alt udstyr og alle de elementer der er blevet samlet, at det må virke efter hensigten og fremme en tilbedelsens ånd hos alle der kommer herind.

Bevar og beskyt det. Hellig det og våg over det. Må din herlighed hvile over det, og din Ånd dvæle i det.

Må det være et fristed fra verden. Må det være en kilde til inspiration og fred. Må det blive betragtet som dit hellige hus, et guddommelige pagters og evige løfters hus. Må de der kommer herind aflægge verdens bekymringer og arbejde med øjet alene henvendt på din herlighed. Vil du udgyde kundskab om guddommelige og evige ting over deres hoveder. Må de blive styrket i troen og vidnesbyrdet og vokse i værdighed for dig.

Smil ned til dine trofaste hellige, og giv dem fremgang når de lever ærligt

for dig og betaler deres tiende og offerrydelse. Velsign deres hjem så kærlighed og fred vil dvæle hos dem. Velsign dem, at de ikke skal mangle jordens goder således at de kan møtte sig med alt fredeligt fra himlen. Velsign dette land, hvor dit tempel findes, og dets nabolande, at disse nationer må have frihed og fred, og må deres folk vandre i retfærdighed så de er værdige til din overvægende magt.

Bevar disse nationer fra krig og undertrykkelse, og må deres folk se til dig og åbne deres døre og hjerter for dine budbringere der bringer dem evig sandhed. Tusinder har ærbødigst vandret gennem denne hellige bygning. Må indtrykkende fra deres besøg røre sig i deres sind og danne et ønske om at lære mere om dig og dine formål for dine børn. Må de søge og finde og lære.

Må indvielsen af dette tempel åbne en ny tidsalder for dit værk i hele Skandinavien og Finland. Velsign

Det celestiale værelse. Værelset oplyses gennem et vindue i taget, hvor der hænger en specialbygget krystallsekroner. Farverne er holdt i natur, hvidt og guld.

missionærerne og led dem til dem hvis hjerter higer efter sandheden. Velsign lederne i stavene, wardene og missionerne.

Støt og inspirer tempelpræsidenten og hans rådgivere, hans hustru og hendes assistenter, og alle som har et ansvar i dit hellige hus. Giv dem styrke og kraft, og en stor kærlighed i deres hjerter til dem der kommer her for at tjene dig og gøre det arbejde der skal gøres, hvis dine evige formål skal opfyldes.

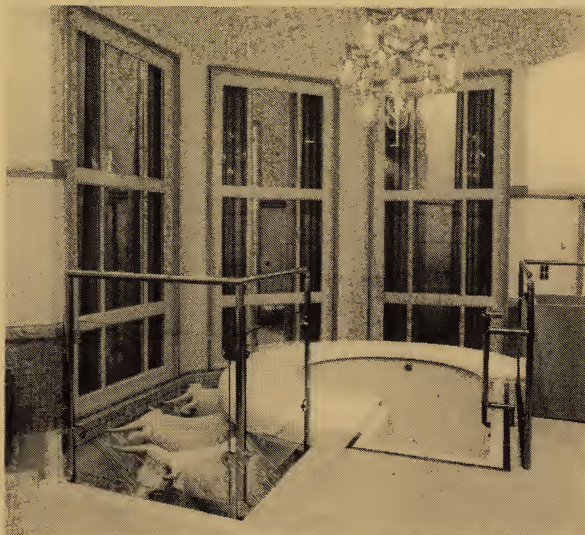
Elskede Fader, vi erindrer os din udvalgte tjener, præsident Spencer W. Kimball. Han er elsket blandt dit folk. Vi beder for ham, vor kære profet. Vil du høre vore bønner og besvare dem med en velsignelse over hans hoved. Velsign alle som arbejder med ham i dette herlige sidste dages værk.

Fader vi beder dig om at velsigne din sag i hele verden. Smil i kærlighed ned til dit folk hvor de end findes. Må Zions ånd vokse i deres hjerter. Må de se til dig og leve. Velsign lederne i dit værk i alle lande og velsign dine trofaste hellige, hver især, så vidnesbyrdet om dig og din elskede Søn kan vokse og modnes i alles hjerter og blive som en mur imod al den modstand de kan møde.

Almægtige Gud, vore ånders Fader, modtag vor tak. Udgyd din helbredende kraft over os. Må kærligheden til dig og din Søn vokse i vore hjerter og må vi række hånden ud til hinanden i kærlighed. Tilgiv os vore synder og styrk os imod det onde. Lad os vokse i vor tjeneste for din store evige sag og velsign os i vore bestræbelser på at opbygge dit rige, beder vi ydmygt som dine taknemlige sønner og døtre, i din elskede Søns, Herren Jesu Kristi navn. Amen.

Besælgingsværelse. I sådanne værelser knæler mand og hustru på hver sin side af alteret og vies for al evighed.

Dåbsværelset. Dåbsfonten bæres af 12 okser, som repræsenterer Israels 12 stammer. Her udføres stedfortrædende dåb for de døde.

Tempeluger for de nordiske lande

Sep. 3-7. Finland (Tammerfors stav og mission)

10-14. Sverige (Stockholms stav og mission)

17-21. Norge (Stav og mission)

24-28. Danmark (København stav)

Okt. 1-5. Finland (Helsingfors stav og mission)

8-12. Sverige (Göteborg stav)

15-19. Norge (Stav og mission)

22-26. Danmark (Århus stav)

29-

Nov. -2. Finland (Tammerfors stav og mission)

5-9. Sverige (Stockholm stav og mission)

12-16. Norge (Stav og mission)

19-23. Danmark (København stav)

26-30. Finland (Helsingfors stav og mission)

Dec. 3-7. Sverige (Göteborg stav)

10-14. Alle sprog

17-21. Alle sprog

23-31. Lukket

Jan. 1-4. Lukket

Deltagertallet bør fordeles jævnt over hele året, så sommermånederne ikke bliver overbelastet.

Fødselsdagsfest for hjælpeforeningen i Århus Ward

Den 16. marts 1985 inviterede Århus Wards Hjelpeforening til fødselsdagsfest, der bl.a. bød på en tale over emnet: »Kvinden som datter - hustru og mor«, samt undervisning i at udnytte sine muligheder som enlig kvinde.

Endvidere var der dejlige musikalske indslag og filmforevisning.

Søstrene nød eftermiddagens dejlige samvær, og morede sig herligt sammen. Vi følte Herrens Ånd blandt os denne eftermiddagsstund, og følte taknemlighed over at han gav os hjælpeforeningen for så mange år siden. Fødselsdagsfesten afsluttedes med en dejlig tale af Biskop Jørn Holm Bendtsen, hvor han udtrykte den betydning hjælpeforeningen har for ham som ægtemand, præstedømmeberer og som biskop. Det var virkelig noget der varmede søstrenes hjerter at høre hvor stor en støtte deres arbejde som besøgslererinder er for biskoppen. Det var en vidunderlig dag, og der skal lyde en tak til de ca. 20 søstre der med iver deltog i forberedelserne og udførelsen, og til alle de søstre der hyldede hjælpeforeningen på dens årsdag.

Karen Bidstrup

Hjelpeforeningspræsidentinde

Logi i templets nærhed

Her følger en foreløbig fortegnelse over dem der udlejer logi i nærheden af templet i Stockholm. Broder Gunnar Simonsson er parat med yderligere oplysninger, telefon 00946750 265 30.

Værelser:	Pris:	Tel:	Dobb. rum	Enk.-rum	Extraseng	Frokost	Sengetøj
Västerhanginge							
Fam. Dieguez Filgränd 6, 137 00 Västerhanninge	50:-/seng	0750-216 45	2	-	ja	nej	
Sara Ekelund Konvaljevägen 10, 137 00 Västerhanninge	60:-/seng	0750-210 84	1	3	nej	nej	nej
Fam. Hanke Skogsvägen 30, 137 00 Västerhanninge	250:-	0750-370 74	2X)		ja	nej	?
Hesslingby Herrgård, 136 90 Handen	75:-/seng fr. 1/11-85 85:-	0750-323 03	6XX)		nej	nej	25:-/leje 25:-/leje
Kerstin Nyrén Fam. Olsen	100:-/seng 800:- må-fr 1000:- må-må	0750-29 543 0498/782 51	1 3 rum og køkken 72 kvm.	-	nej ?	ja nej	ja nej
Handen							
Yvonne Fhors Sleipnerv. 39, 136 42 Handen	85:-/seng	08-777 50 22 08-22 11 40 arb.	1	1	nej	ja	ja
B. Karlfeldt	60:-/bad	08-745 07 26 0766-62 316	2	-	nej	nej	nej

X) eget rum med køkken, kogemulighed, egen bruser og indgang, farve-TV, telefon, 44-60 kvm.
XX) 1 toilet med bruser pr. 3 rum. 3 rum tilpasset handicappede. I køkken med køl, frys.

Templet i Freiberg indviet

Fra d. 3.-15. juni var der åbent hus i templet i Freiberg, Østtyskland. Tempelpræsident Henry Burkhardt fortæller, at den første dag ikke var så stor en succes, men senere i ugen begyndte flere og flere at komme, og til sidst var der lange køer af ventende østtyskere, der ville ind og se templet inden det blev lukket for offentligheden, ligesom det har været tilfældet når man har holdt åbent hus ved templerne i den vestlige verden.

»Åbent hus programmet blev en succes« fortæller ældste Hans Ringger fra De halvtjerd's første Kvorum, der var formand for tempelkomiteen.

De besøgende kom først til Freiberg wards kirkebygning der ligger ved templet. Der så de en »meget professionel« lysbilledpræsentation der var produceret lokalt. Præsentationen forklarede formålet med templer, og talte om dåb for de døde. Efter præsentationen blev de besøgende vist rundt i kirken, og fik forklaret nogle af kirkens programmer af rundvisere. Efter rundvisningen i kirken gik de besøgende hen for at se det nybyggede tempel.

Manuskriptet til lysbilledpræsentationen var skrevet af ældste G. Richter, der tjener som tempelmissionær i Freiberg. Man anvendte en professionel speaker, og underlægningsmusikken var af Tabernakelkoret.

Færdiggørelsen af templet blev officielt fejret fredag d. 28. juni, hvor hundreder af kirkens medlemmer samledes med kirkens ledere og regeringsrepræsentanter.

Færdiggørelsen af templet blev fejret i det nye tempel og det tilhørende stavscenter for Freiberg. De formelle ceremonier bestod af taler, præsentationer og indsættelse af en hjørnestein i bygningen. Festlighederne begyndte med at kirkens generalautoriteter og adskillige officielle regeringsrepræsentanter fra Østtyskland fik forevist det nye tempel. Mødet blev ledet af tempelpræsidenten Henry J. Burkhardt.

Blandt talerne var præsident Gordon B. Hinckley, andenrådgiveren i Det øverste Præsidentskab.

Præsident Hinckley fortalte kirkens medlemmer, at det var en vidunderlig dag i verdens historie, og i deres liv, fordi de nu for første gang kunne modtage alle kirkens velsignelser.

»For halvtreds år siden netop i dag,« sagde han »rejste jeg som ung missionær gennem Dresden, Meissen og Leipzig. Men jeg drømte aldrig om, at jeg en dag skulle komme tilbage og se denne smukke bygning.«

Præsident Hinckley sagde, at »5.500.000 medlemmer af kirken over hele verden glæder sig med medlemmerne af kirken i denne del af Tyskland over dette Guds hus«.

I Jesu Kristi Kirke, fortalte han videre, »lærer vi at leve i fred, i et kærlighedens og broderskabets evangelium. Gud er vor evige Fader. Vi er alle hans børn. Vi er alle brødre og søstre, og det er vort ansvar at hjælpe hinanden, at bringe fred og broderskab ud i verden. Alt der sker i dette tempel vil blive udført i den ånd.«

Præsident Hinckley fortalte, at templet repræsenterer et storslået samarbejde mellem mænd og kvinder der er kommet til at påskønne hinan-

den langt dybere. »Skønt ikke alle de der er samlet her i dag tror det samme som vi tror, vil vi, at I skal vide, at vi beder for jer alle, og at I alle har en særlig plads i vore hjerter, som det er tilfældet med hele menneskeheden,« sagde han.

Herman Kalb, der var den officielle repræsentant for præsteskabet i Østtyskland, overrakte et officielt velkomstbrev til kirkens ledere, og modtog til gengæld et læderindbundet brev fra kirken, hvori den gav udtryk for sin påskønnelse af det samarbejde den har haft med regeringen under opførelsen af templet.

Regeringsledere roste kirken for dens eksempel på familiesammenhold, hårdt arbejde og dens forkyndelse af fred.

Dr. Dieter Hantzsch, der er Arkitekt-direktør i Dresdens bygningsakademi - det regeringsselskab der assisterede kirken med hensyn til design og opførelse af templet, fortalte de tilstedeværende, at projektet var begyndt under gensidig skepsis, men at da det var ovre, havde han til fulde nydt oplevelsen, og var stolt over projektet.

Det nye tempel i Freiberg blev lovprist af de besøgende, for dets ro og fine håndværk.

»Det er i sandhed et under«, sagde han om projektet, der blev fuldført på 2 år. »Dr. Hantzsche sagde, at den tolerance og åbenhed der blev oplevet ved opførelsen af denne bygning burde tjene som et eksempel for alle mennesker,« ifølgte Richard P. Lindsay, der er den øverste leder for kirkens informationstjeneste, og som var til stede, for at hjælpe medierne med deres dækning af begivenheden.

Regeringsrepræsentanter arbejdede nært sammen med præsident Burkhardt, og ligeledes med Emil B. Fetzer, der er kirkens arkitekt, og som adskillige gange rejste til Østtyskland og der dannede et varmt venskab med regeringsarkitekterne. Br. Fetzer var til stede ved festlighederne om fredagen. Præsident Hinkley sagde at brevet der blev givet til kirken af hr. Kalb vil blive placeret i kirkens arkiver, når det er blevet vist til præsident Spencer W. Kimball.

Ældste Thomas S. Monson nævnte, at byen Freiberg havde sat et billede af det nyligt opførte tempel på deres julebudskab sidste år. Han sagde, at kirken aldrig før havde haft et samarbejde med de lokale og nationale myndigheder end det havde været tilfældet i Freiberg.

»Templet vil have en særlig plads i alle de sidste dages helliges hjertes,« sagde ældste Monson, og tilføjede, at »medlemmerne i denne del af Tyskland har lagt deres hjertes stolthed og kærlighed i opførelsen af denne bygning, og de har ofret for den. Jeg takker jer af mit fulde hjerte. Medlemmerne af kirken her i Østtyskland er loyale medlemmer og loyale borgere. De elsker Herren af hele deres hjerte og deres næste som dem selv,« sagde ældste Monson.

Ældste Joseph B. Wirthlin fra De halvfjers' første Kvorum og områdepræsident for Europa, sagde, at drømmen hos kirkens medlemmer i mere end en generation er blevet opfyldt, nu hvor templet er blevet bygget.

Stefan Wolf, der stod som ansvarshavende for selve byggeriet, deltog også i mødet, og talte om det fine håndværk der var blevet lagt for dagen, ved opførelsen af templet.

Kirkens officielle repræsentanter inviterede de nationale og lokale rege-

ringsrepræsentanter til at deltage i højrenstencseremonien.

»Den smukkeste del af mødet,« fortæller Dr. Lindsay, »var den glæde og opfyldelse man så og følte i kirkens medlemmers øjne og hjertes.

En stor gruppe ældre mænd og kvinder, forældre og børn var til stede, og et dygtigt kor af tyske sidste dages hellige sang som en del af tempeлинд-

vielsesceremonierne.«

Kirkens ledere fra USA og Østtyskland omfavnede varmt hinanden efter ceremonierne. Mange af de østtyske ledere havde aldrig haft mulighed for at komme i templet.

»Det var en rørende og smuk begivenhed« sagde br. Lindsay.

Church News.

Vi bringer her indvielsesbønnen til Freiberg templet:

»Almægtige Gud, du store Elohim, i din elskede Søns Jesu Kristi navn, bønner vi os for dig i bøn og taksigelse.

Denne indvielsesdag vender vore hjertes sig til dig. Vi takker dig for dette hellige tempel i dette land og denne nation. Vi takker dig for alle dem, der har gjort det muligt at opføre denne bygning - regeringsmedlemmerne der har stillet sig positive, og gjort land og materialer tilgængelige, arkitekter og håndværkere, og alle dem, der har muliggjort denne hellige indvielsesdag. Vi er dig taknemlige for, at du nu står færdigt, og at vi kan skænke dig det, vor elskede Fader og til din enbårne Søn, verdens Frelser. Vil du acceptere det som et offer fra dine taknemlige sønner og døtre.

Du ved, at vi længe har bedt om at få et tempel i vor midte. Du ved, at vi elsker dig, og at vi elsker ordinasierne og velsignelserne i dit hus. Vi takker dig, at vi er i stand til at tilbede dig i ånd og sandhed. Vi takker dig, for at vi nu kan komme til denne helligdom og føle den hellige indflydelse der findes her.

Vi er taknemlige over, at titusinder af mennesker fra dette land besøgte denne hellige bygning inden indvielsen. De så dens skønhed og følte påvirkningen. Vi beder ydmygt at deres besøg vil lede dem til en større påskønnelse af det gode og smukke i dine evige sandheder.

Vi samles her i dag, som folk fra forskellige nationer, forenet i en fælles kærlighed til dig, vor Fader, og din Søn, alle menneskers Forløser. Vi takker dig for den fred som gør dette

muligt, og for den gæstfrihed denne nation udviser ved at tillade os at samles i dette hellige tilbedelseshus. Vore hjertes er rørt af det venskabs bånd vi føler. Styrk det bånd, og lad os række ud i kærlighedens og påskønnelsens og den gensidige respekts ånd. Må vi vokse i kundskab og forståelse af din evige plan for dine børn, dine sønner og døtre i alle nationer.

Vi takker dig for dit folks ofre, som har givet os midler til at opføre dette hellige hus. Velsign dem hver især. Smil i kærlighed til dem, at de må føle din guddommelige kærlighed. Vi beder til, at alle der har skænket til denne hellige sag vil blive velsignet af dig med jordens goder og himlens guddommelige ting, og at de alle må leve med taknemlighed til dig, og i taknemlighed for din store godhed.

Fader, vi takker dig for den fred der findes i verden, og beder dig, at den fortsat må vokse, så mænd og kvinder overalt kan bruge deres tid, deres talenter og deres midler til at fremme det gode. Må forståelse og respekt øges mellem jordens nationer.

Trøst og støt enken og hendes børn. Formildt ensomheden for den ægte-mand der har mistet sin ægtefælle. Lad dem vide, at gennem dit guddommelige forsyn kan de hellige ægteskabsbånd gøres evige. Du har gengivet præstedømmet som vil blive udo-vet i dette hus, til at binde i himlen hvad der bliver bundet på jorden, besøge mænd og hustruer, forældre og børn, så familierne kan være evigt forenede.

Nu, elskede Fader, med det hellige

præstedømmes myndighed, som vi bærer, og i Jesu Kristi navn indvier vi til dig og din Søn, dette Freiberg Tempel for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Vi indvier det som din hellige bolig. Vil du acceptere det, kære Fader, og vil du hellige det således at alle der kommer her må føle din Hellige Ånds nærværelse. Vi helliger det til det store og hellige værk der skal gøres her. Må det være som en klar og lysende stjerne for dine trofaste sønner og døtre. Må sandheden der forkyndes her og de ordinanser der udføres heri blive accepteret med taknemlige hjerter af dem, der elsker dig som vor Fader og Gud.

Velsign dette hus, beder vi dig. Må du våge over det. Må det blive beskyttet mod naturens storme og mod enhver vanhelligende hånd eller menneskelig handling. Må det være et helligt sted, et fredens hus, en retfærdighedens helligdom. Må de der kommer her, komme med ubesmittede hænder

og rene tanker. Må de gå herfra med glæde og fred i deres hjerter, og syngne takkesange til dig. Velsign fædrene og mødrene blandt dine hellige, at de må være eksempler for deres børn, og opdrage dem i kærlighed og sandhed. Velsign børnene, at de må ære og respektere deres forældre. Må din fred hvile i dit folks hjem. Smil ned på dem, og giv dem dine rigeste og bedste velsignelser. Må ingen gå sultne og nøgne eller være uden ly fra de storme der blæser omkring dem. Må kundskaben om dig og dine veje vokse i deres hjerter og sind. Må deres kærlighed til dig vokse. Må de række ud til deres næste i kærlighed, og vandre i retfærdighed og tro, som det passer sig for Guds hellige.

Til dig løfter vi vor røst i takkesalmer. Til dig bekender vi vor kærlighed. Til dig beder vi i tro og taknemlighed.

Må denne dag blive husket længe i kirkens optegnelser. Må den blive erindret med taknemlighed og påskøn-

nelse. Må den markere begyndelsen af en ny glædens dag for dit folk. Må deres tårer blive til smil. Må deres byrder blive lettet. Må deres bekymringer blive løftet. Må forsikringen om at du er nær styrke ethvert hjerte.

Evige Fader, modtag vor tak. Hør vor bøn, smil ned til os. Tilgiv os vore synder og mangler. Beskyt os mod ondt. Modtag dette hus som vort offer. Velsign det fra dets fundament til spirets top, dets vægge, dets tag, dets gange og værelser og altre og alle møbler og fast inventar.

Vi indvier dette hus, og samtidig indvier vi atter os selv til dig og dine evige formål. O Gud, du store og evige Fader, disse ting beder vi dig om som dine taknemlige børn, og bærer vidnesbyrd om dig og din elskede Søn, i hans hellige navn, ja i verdens Forlørsers navn, Herren Jesu Kristus. Amen.»

Deltagerne ved stavmesterskaberne

Stavsmesterskaber i Århus stav

Århus stav afholdt stavsmesterskaber i Badminton og Volleyball i Aalborg, d. 5. april. Der mødte 75 spillere op, og alle deltog med stor iver. Der blev

spillet fra kl. 10 til 17.30 hvorefter alle tog ind til kirken og spiste. Sportshallen i kirken på Riishøjsvej var meget flot pyntet med dannebrogssflag og rød-hvide crepestrimler. Pynten og de kulørte lamper kom rigtig til deres ret under dansen om aftenen.

De kårede vindere fik overrakt de-

res præmier, og samtidig fik vinderne fra Aalborg Cup, som var blevet afholdt for 3. år i træk overrakt deres præmier. De der opnåede en 1. eller 2. plads gik videre til danmarksmesterskaberne, der er omtalt andetsteds i bladet.

TAJ/LK

Templet i Frankfurt nu under konstruktion

Præsident Gordon B. Hinckley tog det første spadestik d. 1. juli, 1985.

Mere end 1000 medlemmer af kirken deltog i spadestiksceremonien for Frankfurt templet mandag d. 1. juli, i den lille by Friederichsdorf udenfor selve Frankfurt, hvor templet skal ligge. De kom fra hele det distrikt der skal betjenes af det kommende tempel. Der var medlemmer fra Tyskland, Østrig, Frankrig, Belgien og Holland. Der var ialt repræsenteret 19 stave og 6 distrikter. Der bor ca. 53.000 medlemmer i tempeldistriktet.

Musikken, der blev sunget af koret, var passende og smuk, og kunne høres langt ud over tempelpladsen. Formanden for tempelkomiteen, regionalrepræsentanten ældste Klaus F. Hasse, åbnede ceremonien med at kalde dette en stor dag for Tyskland, nu hvor et Herrens tempel skulle bygges på tysk jord. Åbningsbønnen blev bedt af regionalrepræsentant ældste Michael Schulze.

Områderepræsentanten, ældste Joseph B. Wirthlin fortalte - gennem sin tolk, broder Hanno Luschin - om sin særlige kærlighed for Tyskland. Hans forfædre kom fra Basel-området, men havde af religiøse årsager forladt det område, i lighed med Hugenotterne, som for nogle hundrede år siden var kommet til Friederichsdorf i håbet om at finde religiøs tolerance. Præsident Wirthlin takkede folket i Friederichsdorf og byrådet for tilladelsen til at bygge templet i den by, der igennem historien har vist sin religiøse tolerance. »Templet vil blive et skjold og en beskyttelse for byen i årene fremover,« fortsatte præsident Wirthlin, »et fredfyldt sted, for de der kommer til templet har kun gode hensigter. Den ønsker en åndelig opbyggelse og en indre fred«. Præsident Wirthlin roste også den tyske tempelarkitekt, broder Rolf Metzner.

Som repræsentant for bystyrelsen, fortalte fru Reinhuber-Adorno hvordan hun to gange før har mødt mormonmissionærer der har forsøgt at omvende hende. Hun var meget imponeret over disse to unge mænd, der i to år lægger uddannelse og karriere til side for at tjene Herren og kirken. Hun sagde, at der må være noget godt i en kirke, der kan indgyde den holdning i sine unge. Hun ønskede kirken held og lykke med opførelsen af tempel.

Med broder Jurgen Fischer som oversætter, henlede ældste Thomas S. Monson opmærksomheden på det fine vejr, som han sagde, kunne tages som et godt tegn for tempelprojektet. Ældste Monson fortalte de tilstedeværende, at templet vil blive »et fredfyldt sted, et ly mod livets storme.« Han citerede Herren, da Han talte til Salomo, som byggede et tempel for mange århundreder siden, »Mit hjerte skal være der alle dage«. Folket i Friederichsdorf skal aldrig komme til at fortryde, at de gav os lov til at bygge et tempel her, sluttede ældste Monson.

Koret sang »O kom, du Konge, kom«, hvorefter præsident Gordon B. Hinckley talte til forsamlingen, gennem sin oversætter, broder Immo Luschin. Præsident Hinckley overbragte hilsner fra præsident Kimball, som beklagede at han ikke selv kunne være til stede. Han sagde, at præsident Kimball holder meget af Tyskland, da det oprindeligt var der han skulle have tjent som missionær. Dette blev ændret i sidste øjeblik p.g.a. 1. verdenskrigs udbrud. Præsident Hinckley forklarede, at kirken dengang ikke havde så godt et ry i Tyskland. Da præsident Joseph F. Smith besøgte Tyskland i 1910, profeterede han, at der engang ville blive rejst templer

over hele Europa. Medlemmerne dengang kunne knap nok tro dette. »I dag ser vi hvordan denne profeti går i opfyldelse, hvordan bønner bliver besvaret og drømme går i opfyldelse,« sagde præsident Hinckley. »Det er historisk dag.« Han lovede de lokale myndigheder at de aldrig ville komme til at fortryde deres beslutning om at tillade tempelbyggeriet, og forsikrede dem om, at det vil blive smukt, og en bygning byen kan være stolt af. Præsident Hinckley sluttede med at sige: »Om to år ses vi igen til indvielsen. Før indvielsen vil der være åbent hus så folk kan komme ind og se templet.«

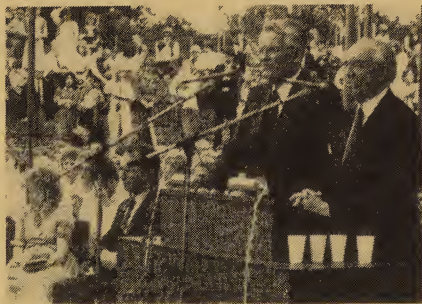
Da præsident Hinckley havde talt til forsamlingen, indviende han jorden til opførelsen af et Herrens tempel, hvorefter afslutningsbønnen blev bedt af stavspræsidenten for Frankfurt Tyskland Stav, præsident Magnus R. Meiser. Det første spadestik blev taget af præsident Hinckley, og siden af de andre tilstedeværende generalautoriteter, regionalrepræsentanter, lokale præstedømmeledere og de tilstedeværende medlemmer af kirken. Det var en smuk begivenhed for alle deltagere og en fin begyndelse til opførelsen af et tempel til Herrens navn og ære.

Oswald Uckermann

Fra venstre søster Hasse, ældste Hasse, præsident Hinckley og søster Hinckley.

Præsident Gordon B. Hinckley taler og broder Immo Lushin oversætter.

Områderepræsentant Joseph B. Wirthlin taler og broder Hanno Lushin oversætter.

Ældste Thomas S. Monson og oversætter broder Jürgen Fischer.

Præsident Hinckley tager det første spadestik.

Materials Management

en tilbagetrukket organisation - med megen aktivitet

af Bernd J. Larsen

Ikke mange af Kirkens medlemmer i Europa ville nikke genkendende til navnet Materials Management Department, hvis de blev stillet overfor det, og endnu færre ville være istand til at identificere de mange forskellige ansvarsområder, der falder indenfor denne afdelings rammer. Alligevel påvirker Materials Management, der har sit europæiske hovedkvarter nær Frankfurt i Vesttyskland, på en afgørende måde både kirke- og familielivet for de rundt regnet 110.000 medlemmer af Kirken, der er bosat i Kontinentaleuropa. (Storbritannien og Irland med deres godt og vel 130.000 medlemmer bliver betjent af deres eget britiske Materials Management Department).

I begyndelsen af juni dette år flyttede Materials Management Department sit hovedkvarter bort fra Kirkens europæiske hovedkvarter i Frankfurt, hvor pladsforholdene var blevet for trange, til en bygning i industrikvarteret i den lille by Friederichsdorf udenfor Frankfurt, hvor iøvrigt også Frankfurt Tempel skal ligge. Faktisk ligger Materials Management Centret og tempelpladsen så tæt på hinanden (mindre end en kilometer), at man uden problemer kan spadserere fra det ene sted til det andet.

Den service, der ydes af Materials Management, er opdelt i fem kategorier: Indkøb, Automobilservice, Oversættelse, Produktion og Distribution. Afdelingens øverste leder er Poul Stolp, der stammer fra Holland, og som har arbejdet for Kirken på karrierbasis siden 1966. Broder Stolp, der er uddannet på Utrecht Universitet og er doktor i sprogvidenskab, har ledet Materials Management Department siden 1975.

imler-Benz selskab, hvor han også fik sin handelsuddannelse og hentede sin ledelseserfaring.

Indkøbsafdelingen er ansvarlig for at yde nødvendig central indkøbs-service for alle Kirkens ecclesiastiske og timelige enheder i Europa. Medens mindre indkøb gøres direkte af den kirkelige enhed, der har behov for indkøbet, klarer Indkøbsafdelingen alle større indkøb, - ofte i tæt samarbejde med Kirkens afdeling for fysiske faciliteter, der er en »stor kunde«. Typiske indkøb, der foretages, er orgler og klaverer, stole, skriveborde og audiovisuelt udstyr. Der er centrale indkøbskontorer i Friederichsdorf, Tyskland og Torcy, Frankrig. Desuden ydes begrænset service fra kontorer i Göteborg, Sverige. Milano, Italien og Madrid, Spanien, og formålet er at indkøbe gode, pålidelige produkter til konkurrencedygtige priser.

Både de 20 missioner, der for tiden er organiseret i Kontinentaleuropa og de mange forskellige kirkelige serviceafdelinger, der er spredt over hele kontinentet, har brug for køretøjer for at kunne klare deres mange forskellige opgaver. Af denne grund blev afdelin-

gen for automobilservice organiseret som en del af Indkøbsdivisionen. Afdelingens opgave er effektivt og økonomisk at varetage køb, vedligeholdelse og salg af det antal biler, der er behov for i Kirken i Europa.

Bag det temmelig neutrale navn Produktionsdivisionen finder man et fuldt udbygget, moderne trykkeri. På dette centrale sted går lektiehæfter, håndbøger, formularer, bulletiner etc. fra alle de europæiske sprogområder i trykken. Det er et temmelig vanskeligt og omfangsrigt arbejde, når man betænker, at der i løbet af et år indløber mere end et tusind ordrer på mere end tolv forskellige sprog. For at klare dette arbejdsomfang er der blevet installeret meget moderne udstyr. Som eksempel kan nævnes, at mange ordrer indgår til Produktionsdivisionen fra de forskellige landes oversættelseskontorer på en computer diskette. Oplysningerne på denne diskette overføres til fototypesetter i trykkeriet, der på denne basis producerer den færdige tekst, klar til trykning. Bortset fra skrifterne og de fleste bøger, der kommer i ordre, bliver langt de fleste ordrer effektueret i divisionens eget trykkeri eller

Indkøb/Automobilservice/ Produktion

Som ansvarlig for disse divisioner står Heinz-Erhard Knabe, en tysker der blev hentet fra det velkendte tyske Da-

delvis på kontraktbasis af andre trykkerier, alt afhængig af hvor stort arbejdspresset er på det givne tidspunkt.

Translation Division (oversættelse)

Denne division ledes af Bernd J. Larsen, der stammer fra Danmark. Broder Larsen, der læste på universitet i USA og har en Masters Degree i International Management, blev hentet til Materials Management i 1983 fra et af den danske virksomhed A.P.Møllers industriselskaber.

Oversættelsesdivisionens opgave er hentet direkte fra skriften, hvor det hedder, at »...enhver skal høre evangeliets fylde i sit eget sprog...« (L&P 90:11). For at opfylde dette løfte, er der blevet oprettet oversættelseskontorer i en række forskellige europæiske lande.

Der er lokalt kontor i Livorno for det italienske sprog, i Torcy (udenfor Paris) for det franske sprog, i Bad Vilbel (udenfor Frankfurt) for tysk, i Nieuwegein (udenfor Utrecht) for hollandsk, i København for dansk, i Stockholm for svensk, i Helsingfors for finsk, i Moss (udenfor Oslo) for norsk, og i Reykjavik for det islandske sprog. (Størstedelen af oversættelsesarbejdet til spansk foregår i Salt Lake City, medens oversættelser til portugisisk foregår i Sao Paulo, Brasilien.)

Der bliver desuden oversat til katalansk (dette sprog tales af ca. 7 millioner

ner mennesker i Spanien), til græsk og til enkelte østeuropæiske sprog som polsk, tjekkisk, ungarsk, kroatisk og slovensk.

Der skelnes mellem såkaldte fase 1, fase 2 og fase 3 sprog, idet faserne 1 og 2 dækker sprogområder, hvor Kirken først er begyndt at etablere sig eller planlægger at gøre det. For disse sprogområder er der kun blevet godkendt et begrænset materiale til oversættelse, hovedsagelig for at understøtte missionærarbejdet, enkelte spredte medlemmer og nogle få grene.

Kun i sprogområder, hvor Kirken er fuldt organiseret med stave, wards og grene, klassificeres sproget under fase 3. Hvor Kirkens fulde program oversættes år for år. I sådanne sprogområder gives der tilladelse til oprettelsen af oversættelseskontorer, som de der er nævnt ovenfor.

Arbejdet på et typisk oversættelseskontoir består i at oversætte godkendte lektiehæfter til de forskellige kirkelige organisationer, foruden håndbøger, bulletiner, rapportformularer osv. I programmet indgår også oversættelsen af udvalgte bøger samt video-bånd med film, særlige fire-sides eller en session af en generalkonference. Desuden har hvert kontor ansvaret for sit lokale tidsskrift (STJERNEN i Danmark) og det redaktionelle ansvar for de lokale sider.

På et normalt kalenderår færdiggør et oversættelseskontoir omkring 125 forskellige opgaver. Oversættere indgiver teksten direkte på computer, hvorefter oversættelsens arbejde bliver gennemlæst af to forskellige gennemlæsere. Efter nødvendige ændringer er blevet indgivet, sendes en diskette med den endelige tekst til produktionsdivisionen i Friederichsdorf, hvor det videre arbejde og den endelige trykning finder sted.

Distribution Division

Distributionsdivisionen er delt i to: Germansk og Romansk Distribution.

Lederen af Germansk Distribution er tyskeren Egon Fecher, der er stationeret i Friedrichsdorf. Broder Fecher har en lang karriere bag sig indenfor Kirken og har siddet i sin nuværende stilling siden 1976. Lederen af Romansk Distribution er franskmænden Gerard Giraud-Carrier, der er stationeret i Torcy, Frankrig. Broder Giraud-Carrier, der er civilingeniør, arbejdede i den franske virksomhed Via France, før han begyndte at arbejde for Kirken i 1979. Han har siddet i sin nuværende stilling siden 1982.

Germansk Distribution omfatter distributionscentret i Friedrichsdorf, der betjener Tyskland, Østrig, den tysktalende del af Schweiz, Holland og den flamsktalende del af Belgien. Desuden omfatter det distributionscentret i Lyngby, der betjener Danmark, Norge, Sverige og Finland. På Island er oversættelse og distribution under samme tag.

Romansk Distribution består af distributionscentret i Torcy, der betjener Frankrig samt de fransktalende dele af Belgien og Schweiz (og andre fransktalende områder i andre dele af verden som f.eks. Quebec-provinsen i Canada). Desuden omfatter det distributionscentret i Milano, Italien, som varetager leveringer til Italien og den italiensktalende del af Schweiz, distributionscentret i Madrid, der betjener Spanien, og endelig distributionscentret i Lissabon, der sørger for leveringerne til Portugal.

I løbet af et typisk år effektueres mere end 32.000 ordrer af de forskellige distributionscentre tilsammen, og de fleste ordrer effektueres indenfor tre arbejdsdage. Når man tager i betragtning, at der kommer ca. 125 nye emner på hylderne per sprog per år, og de mange emner skal lagres i hele det år, så begynder man at forstå hvilke krav til plads, organisation og økonomi dette stiller til hvert distributionscenter.

Som en del af Germansk Distributions ansvarsområde er også salget af tempeltøj, der foregår ved templerne i Zollikofen og Stockholm. Salg af tempeltøj i forbindelse med Frankfurt Tempel i Friedrichsdorf er planlagt.

Kunderne

Om det er en lærer i organisation i Kirken i Sverige, der forbereder sig på

at give en lektie fra et lektiehæfte, om det er et forældrepar i Holland der forbereder en familiehjemmeaften ved hjælp af et familiehjemmeafstens-lektiehæfte, om det er en leder i Kirken i Østrig der rådfører sig med en håndbog for at søge råd i et særligt spørgsmål, om det er et missionærpar i Italien, der har måttet køre en lang vej med bilen for at komme til en vigtig aftale, om det er en sekretær på Island

der er ved at skrive sin rapport, om det er en pianist i Portugal der giver et særligt nummer ved et nadvermøde, så har de alle i deres arbejde eller med deres bidrag bevidst eller ubevidst trukket på den service, der ydes af Materials Management Department. Disse tjenesteydelser har i løbet af årene bragt megen styrke og modenhed til Kirken i Europa, og sådan vil det fortsætte i årene der kommer.

Fødselsdagsfest for hjælpeforeningen i Fredericia ward

Den 16. marts samledes hjælpeforeningens medlemmer i Fredericia Ward for at fejre hjælpeforeningens jubilæum. Festligheden indledtes med sangen »Jeg er Guds kære barn« hvorefter man viste filmen: »Hjælp til Amy«, der drejer sig om hjælpeforeningens arbejde.

Søstrene havde også lavet en fin udstilling, der viste hjælpeforeningens historie og formål, samt noget om hvad der arbejdes med i foreningen idag og førhen. Den fortalte også om hvordan hjælpeforeningen styrker hele familien. Der blev også vist billeder fra hjælpeforeningen i Fredericia i svundne tider.

Efter man havde været igennem de forskellige arrangementer fik man forfriskninger, der var arrangeret på et

festligt bord der var holdt i de rød/hvide farver.
E.K.

**Døm ikke
at I ikke
selv skal
dømmes**
af Sharron Pitts

Det er så let
at se hvem der gør det forkerte
og hvem der er »Hellig«.

Det er først vært
når vinduet
bliver et spejl.

På dansk ved Jørgen Ljungström.

Folkedansere fra BYU på besøg i Danmark

I maj måned rejste et hold dansere fra Brigham Young University rundt i skandinavien og præsenterede et program bestående af danse fra mange forskellige lande og tidsaldr.

Dansetruppen, der hovedsageligt optrådte til levende musik, leveret af deres eget medbragte orkester, viste sig også at være en udmærket gruppe sangere. Et af aftenens indslag var en række sange, hvoraf den der står stærkest i erindringen nok er specialarrangementet af »Jeg er Guds kære barn«.

Programmet bød på alt lige fra vals til step og træskodans.

Billedet er fra gruppens optræden på Skt. Annæ Gymnasium i København.

Det har været sjovt og spændende

siger Jørgen W. Schmidt, der efter 13 års virke er blevet afløst som Danmarks kontakt til medierne, forfattere, skoler og andre interesserede.

»Bare han nu ikke drukner i materialet«, ønsker Jørgen Schmidt for sin efterfølger, broder Jens Kristoffersen, og ønsket er vel både spøg og alvor.

Efter 13 års aktiv virken har broder Schmidt opbygget en kontaktkreds der strækker sig lidt ud over det sædvanlige, og man kan med rette sige, at han har banet vejen for informations-tjenestens fremtid med sin pionerindsats.

Det hele begyndte egentlig allerede da broder Schmidt var omkring 20 år og gik i GUF. Uden at have nogen særlige forudsætninger blev han bedt om at beskrive kirken og dens lære, som han ville gøre det for journalister. Broder Orson West kommenterede broder Schmidts besvarelse med, at han da vist havde evner i den retning. Da et af dagbladene senere begyndte at gøre udfald mod kirken, blev broder Schmidt bedt om at tage til genmæle, af den daværende missionpræsident, Pherson. Det blev begyndelsen på en lang og produktiv »karriere« indenfor kirkens informationsformidling.

»Dengang havde kirken ikke nogen egentlig informationsformidling - ikke engang i Salt Lake City«, fortæller broder Schmidt, »så da den blev oprettet for 13 år siden, og jeg blev kaldet til Danmarks første Public Communication Director, som det hedder i dag, var jeg også den første der blev kaldet til denne stilling udenfor Amerika«.

Broder Schmidt havde dog ikke stillet stille inden sin kaldelse. Han har altid haft mange jern i ilden. Som ung udgav han et lille blad i kirken, som han kaldte Cumorah, og også en lille bog om Reed Smoot. En overgang,

under krigen, var han fungerende redaktør for Stjernen, og i 1947 rejste han og hans familie til Salt Lake City, hvorfra de vendte tilbage i 1962. I Amerika udsendte broder Schmidt hver søndag i 5 år et 1-times radioprogram, kaldet Scandinavian Radio Hour, med skandinavisk musik, skandinaviske nyheder og lejlighedsvis med interviews, hvis der var besøgende. Broder Schmidt fortæller om dengang han lavede et interview med den verdenskendte danske sanger Laurits Melchior: »Jeg kom op på hans hotelværelse for at få signeret en plade af ham. Laurits Melchior stod og skulle ud af døren, men på grund af sin ret »veludviklede« mave kunne han ikke selv tage sine støvler på, så jeg måtte hjælpe verdensstjernen i sine støvler«.

Det er blot en af de pudsigheder kontakten med medierne har ført med sig for broder Schmidt. Lige efter krigen skulle præsident Ezra Taft Benson besøge Danmark, for at genskabe kontakten til kirken, og i den anledning blev broder Schmidt og et par andre brødre enige om, at man måtte få arrangeret et interview med præsident Benson i radioavisen. Præsident Benson var jo Amerikas landbrugsminister. Det blev man enige om altsammen inden han skulle komme, og dagen efter stod Gunnar »Nu« Hansen parat til at interviewe præsident Benson i kirkesalen på Priorvej i København. Dengang foregik den slags interviews altid ved direkte udsendelse, og 5 minutter inden udsendelsen skulle gå i luften udbryder Gunnar »Nu« Hansen: »Ja men, hvad skal jeg spørge manden om, jeg kender jo intet til jeres kirke!« Jørgen Schmidt måtte springe til skrivemaskinen, og på

mindre end 4 minutter fik han lavet et interview, som kunne bruges.

Broder Schmidt er siden blevet kendt for denne snarrådighed og skriveflid. I årenes løb er det blevet til ikke så få bøger, såvel faglitteratur som skønlitteratur, og ligeledes et væld af »Informationsblade«. Der findes i dag omkring 130 informationsblade, som besvarer de hyppigst stillede spørgsmål om kirken, og denne idé anvendes nu også i Tyskland og England, og i Norge har man oversat flere af broder Schmidts informationsblade til brug deroppe.

Da man skulle producere en film om de danske mormoner, var det også naturligt at man henvendte sig til broder Schmidt. Instruktøren sendte broder Schmidt udkastet til filmen, og gav ham frie hænder til at foretage interviewene og skrive speakerteksten. Resultatet kender vi sikkert alle fra filmen Mormonen i Danmark - Glade ved Livet, som anvendes flittigt ved åbent hus i kirken, og i undervisningen på gymnasier og skoler.

Et andet kapitel i Jørgen Schmidts virke, har været skolebøger og leksika. Her har broder Schmidt gjort sig gældende i så høj grad, at størstedelen af de bøger der udgives om kirken, eller hvor vi omtales, er blevet skrevet med assistance fra broder Jørgen Schmidt, efter henvendelse fra forfatterne. Dette er en bemærkelsesværdig opnåelse, der har haft stor betydning for danskernes syn på vor kirke.

På spørgsmålet om hvad der har været sværest i disse 13 år, siger Jørgen Schmidt: »Det har været at komme ind i radioen og tv. De har været meget svære at arbejde med, da hele den »forkyndende afdeling« styres af

folkekirkepræster, der ikke ønsker at have noget med vi »ikke-kristne« at gøre. De seneste år har dog set en positiv udvikling, idet udsendelsen Musik og det Talte Ord, takket være præsidenten for Dansk Tabernakelkor Selskab, Kent Gade Olesen, nu sendes i mange danske radiostationer hver søndag, og de lokale fjernsynsstationer har sendt flere kirkeproducerede udsendelser».

Som svar på hvad han har været glædest for, i sit virke som informationsformidler, siger broder Schmidt: »De gange - og det er ca. 1 gang om året - hvor der kommer et brev til mig fra én, der fortæller mig, at de materialer jeg sendte nu har bevirket, at vedkommende skal døbes ind i kirken. Det er dejligt!«.

Broder Schmidt har skrevet bøger, informeret og virket som ambassadør for kirken i det meste af sin tid, og spørger man ham hvorfor, svarer han ganske enkelt: »Fordi jeg ikke kan lade være!«.

Kirken i Danmark kan takke broder Schmidt for mange gode og positive resultater, »fordi han ikke kunne lade være«, og Stjernen ønsker ham alt godt i fremtiden, hvor han hovedsageligt vil hellige sig sin forlagsvirksomhed og sin familie.

Jørgen Schmidt ved sin skrivemaskine, hvor han har tilbragt mange år i kirkens tjeneste.

1981. Jørgen Schmidt (i midten) ved overrækkelsen af et foto af Allerød kirke til arkivleder Hans Henrik Dyhr (th)

1976. Jørgen Schmidt (yderst til venstre) til pressekongference sammen med præsident Kimball.

1977. »Objektivprisen« overrækkes til programsekretær ved Danmarks Radio Mogens Hansen og Kent Gade Olesen »Dansk Tabernakelkor-selskab«

1981. Sammen med Jørgen Ljungström overrækker Jørgen Schmidt 14 mammut plader med tabernakelkoret til Musikhistorisk Museum.

Udsendte missionærer:

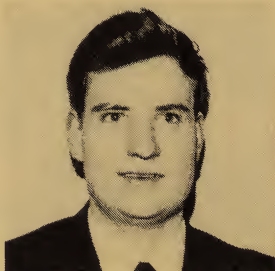
Bror Stig Andersen, Fredericia rejste til London Missionen d. 25. juli 1985.

Søster Eva Lolk Pallesen fra København 3. Ward. Udsendt d. 29. november 1984 til Canada Winnipeg Mission.

Ældste Jesper Stenholm Paulsen fra København 4. Ward. Udsendt d. 28. februar 1985 til Den Danske Mission.

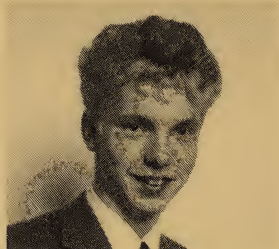
Ældste Jens Christian Hjul-Nielsen fra København 3. Ward. Udsendt d. 21. februar 1985 til North Carolina Raleigh Mission.

Ældste Pih Lung O. Pang fra København 2. Ward. Udsendt d. 12. november 1984 til Den Danske Mission.

Søster Astrid M. Sørensen fra Århus Ward. Udsendt 3. juni 1985 til Tempel i Stockholm.

Ældste Steen Poul Johnsen fra København 3. Ward. Udsendt d. 7. marts 1985 til Louisiana Baton Rouge Mission.

Ældste Steen Bernskov fra København 4. Ward. Udsendt d. 21. august 1984 til Scotland Edinburgh Mission.

Søster Karin Petersen fra København 4. Ward. Udsendt d. 26. september 1984 til Den Danske Mission.

Ældste Kim H. Sønderby fra København 4. Ward. Udsendt d. 23. oktober 1984 til England London Mission.

Danmarksmesterskaberne i badminton og volleyball 1985

Pigernes kampe stod ikke tilbage for nogen i spænding og action.

Møde højt til vejs.

På en solbeskinnet 16. maj, mødtes stavsmestrene i badminton og volleyball fra de to stave på en skole i Allerød på Sjælland, for at afvikle danmarksmesterskaberne. Det blev en hektisk dag hvor den ene kamp afløste den anden, og der blev kæmpet bravt fra alle parter. Deltagerne fra Århus stav havde rejst siden tidligt om morgenen, og skulle hjem igen allerede samme aften, så det blev en lang dag for dem. Det fratrek dem dog ikke kampånd og styrke. De kunne rejse hjem med en god del danmarksmestertitler. Der blev kåret 10 danmarksmestre i de forskellige discipliner, hvoraf volleyballmestrene skal videre til de nordiske mesterskaber, som vil blive afholdt i Stockholm senere på året.

Stjernen ønsker alle tillykke med det gode resultat.

Tempelpræsident John Langeland

De fleste danske medlemmer har nu haft lejlighed til at træffe vor nye tempelpræsident, John Langeland, og dennes hustru, Edna Flugé Langeland. Stjernen vil her gerne komme med en lidt mere detaljeret præsentation af parret.

John Langeland, der er 68 år gammel, er af Det øverste Præsidentskab blevet kaldet til at være præsident for templet i Stockholm, som blev indviet i sidste måned.

Hans hustru, Edna Flugé Langeland, skal tjene som tempelværtinde.

Præsident Langeland er regionalrepræsentant i Granger Utah og Granger Utah Nord området, og har tidligere tjent i Cottenwood og Murray Utah områderne. Han har tjent som præsident for Salt Lake Emigration Stav fra 1972-75, og for den norske mission fra 1975-78. Han har tidligere været rådgiver til en stavspræsident, og grenspræsident. Han tjente som missionær i Norge fra 1942-43.

Præsident Langeland blev født i Bergen, og er søn af Peder og Marie Alver Langeland. Han emigrerede til USA i 1948, og tog senere en uddan-

nelse ved Stonier Graduate School of Banking ved Rutgers universitet i New Jersey. Han arbejdede for Zions First National Bank i 36 år, som assisterende vicepræsident, vicepræsident, senior vicepræsident, udoevende vicepræsident og præsident. Han bestred den sidstnævnte stilling indtil han blev pensioneret i 1984. Han har siddet i bankens bestyrelse siden 1974.

Han var Norges konsul for Utah fra 1971-84. I 1983 fik han »Sankt Olav Ordenen« af Kong Håkon for det ar-

bejde han havde udført som norsk konsul.

Søster Langeland blev ligeledes født i Bergen, Norge, som datter af Emil og Anna Marie Waerøe Flugé. Hun har været rådgiver i stavens hjælpeforeningspræsidentskab, hjælpeforeningspræsidentinde i wardet, rådgiver i wardets primarypræsidentskab og søndagsskolelærer.

Parret er medlemmer af Federal Heights Ward, Salt Lake Emigration Stake, og har 18 børn.

SDH-astronaut i rummet

Astronauten Don. L. Lind, som har arbejdet i rumprogrammet længere end nogen anden astronaut, har endelig fået sin ildild i rummet.

Den 54-årige bedstefader fløj ud i rummet d. 29. april, om bord på rumfærgen »Challenger«. Rumfærgen blev sendt af sted uden problemer fra Kennedy Space Center, ved Cape Canaveral i Florida, men man fik nogle små problemer i løbet af turen.

Kathleen Lind, astronautens hustru, beskrev opsendelsen som »fantastisk vidunderlig«.

»Don har altid stået tilbage«, fortæller hun, med tanke på de foregående rumture som Lind var blevet sat på, men som blev aflyst.

Vi har set frem til denne dag meget længe«, fortsætter hun. »Det var en aldeles overvældende følelse i dag. Det er en meget rørende oplevelse, selv når man ikke kender nogen der skal med op«.

Lind, der er medlem af Clear Lake Ward i Freindwood stav i Texas er den anden SDH der er ude i rummet. Den amerikanske senator, Jack Garn fra Utah, som er medlem af McLean Virginia Ward, var om bord på Discovery-rejsen i marts måned. Søster Lind fortæller, at efter hun og hendes familie havde overværet opsendelsen hilste Garn på dem og sagde: »Don er nu ude på den mest fantastiske tur han nogensinde får«.

Familien Linds 7 børn og tre børnebørn overværede alle opsendelsen, fortæller søster Lind, og de synes alle at det var spændende.

»Nogle af vore børn er vokset op med rumprogrammet«, siger hun. »Der har været så mange skuffelser. Dette er resultatet af mange års forberedelse«.

Lind blev født i Midvale, Utah, og er rumlæge og -pilot, og har været astronaut siden april 1966.

Challengers vigtigste last var Space-lab 3, som er en 12 tons tung indretning der blev brugt til forskellige videnskabelige eksperimenter i rummet. Linds opgave bestod i at styre de 15 eksperimenter der skulle foretages på

denne tur. Turen varede 7 dage, fortæller den amerikanske rumforskningsadministration. Challenger vendte efter planen tilbage d. 6. maj kl. 10.03, til Edwards Air Force Base, i Californien.

Landingen blev forlagt til Edwards AFB i Californien, i stedet for Cape Canaveral, på grund af en uophørlig stærk vind, som resulterede i et punkteret dæk på Discovery ved landingen d. 19. april.

Challengers opsendelse skete kun 17 dage efter Discovery blev opsendt. Det er den korteste tid mellem to opsendinger siden rumfærgeprogrammet startede for 4 år siden.

Søster Lind fortalte, at hun overhovedet ikke var bange under opsendelsen. Hun forklarer sin ro med, at hun og hendes mand tog til Dallas Templet for omkring en måned siden sammen med deres stavspatriark, Don Reeves. De overværede adskillige sessioner, og opdagede under den sidste session, at værelset var fyldt med familie og venner, som havde arrangeret en templetur til ære for dem. Efter ses-

sionen lagde brødrene hænderne på Linds hoved, og patriarken gav ham en velsignelse, hvori han forsikrede ham om at han ville blive bevaret i sikkerhed.

Lind er den første der har taget nadveren i rummet. Før han forlod Florida fik han tilladelse af sin biskop til at velsigne og administrere nadveren til sig selv, søndagen inden opsendelsen, mens han var i karantæne, og d. 5. maj, ude i rummet.

Søster Lind fortalte, at broder Lind fik en særligt indgraveret 4-i-en udgave af skrifterne - Bibelen, Mormons Bog, Lære og Pagter og Den kostelige Perle - af Church News, og at han tog den med sig om bord på rumfærgen.

Skrifterne og et personligt budskab fra præsident Gordon B. Hinckley er blevet overdraget til Museet for Kirkens Historie og Kunst i Salt Lake City.

Astronaut Don L. Lind (til venstre) og et andet besætningsmedlem i rumfærgen Challenger.

Dyrene i Hakkebakkeskoven i Fredericia

APUP og UV viste deres glimrende talenter på de skrå brædder ved opførelsen af Dyrene i Hakkebakkeskoven, og høstede stort bifald. Stykket blev opført d. 9. april og var af høj kvalitet. Der var plads til både søde små viser og rammende replikker i stykket, og det rystede os alle sammen at indøve det. Deltagere og instruktører ser med glæde tilbage på mange gode aftener.

På billedet ses bagermester Harepus (br. Jens Holtegaard) og bagersvenden (br. Henrik Madsen), der synger den berømte peberkagebagersang. E.K.

Deltagere + instruktører på scenen med fællessang til sidst

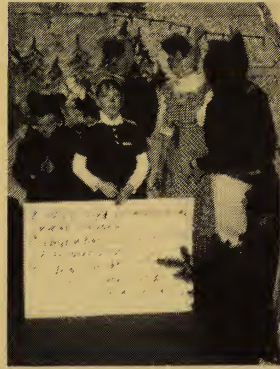

Den lille muntre klatremus (str. Ingelise Nielsen) synger her en vise.

Mikkel besøger Fadebursmussen (str. Anne Grete Andersen).

Bondemanden (br. Hans Lindell) og Bondekonen (str. Kirsten Madsen) på jagt efter ræven.

Morten Skovmus (br. Poul Erik Nielsen) læser loven op for dyrene i skoven.

Missionærøjeblikke

At adlyde ånden

En notits in Portland-avisen »Oregonian« i august 1898 fangede Jens Westergaards opmærksomhed.

»To mormonældster har missioneret i Portland området og har besluttet sig for at vende tilbage til Salt Lake City for at rapportere, at Portland området ikke er moden til at man etablerer kirken der«, stod der.

Westergaard og hans hustru, Petrine, var blevet omvendt til mormonismen i Danmark næsten 20 år tidligere, før de blev gift, men de var aldrig blevet døbt. Jens havde emigreret til Utah, og senere sluttede Petrine sig til. De blev gift i Ogden, Utah d. 9. oktober, 1887, og slog sig til sidst ned i Portland i staten Oregon.

Da han læste om missionærernes dilemma var han og Petrine ude at besøge nogle venner. De afsluttede straks deres besøg og skyndte sig hjem. Westergaard sprang på sin cykel og tog ud for at lede efter missionærerne.

»Nu kører du, og du giver ikke op før du finder de ældster«, sagde Petrine da han kørte hjemmefra.

Han søgte hele aftenen før han fandt missionærernes hotel. Han efterlod dem en besked, og hans sidste 25 cents, og bad ældsterne om at kontakte ham. Ældste Joseph G. Nelson og W. J. Barnes svarede, og snart »blev jeg deres godgører, på samme måde som Frederik den Vise af Saxe var for Martin Luther«, skrev Westergaard. »De rejste uden pung og taske, og boede i mit hjem«.

Den 30. august 1898 blev Westergaard døbt i Willamette floden. Petrine blev døbt en uge senere.

De første kirkemøder i Portland blev afholdt i Westergaards hjem på Gladstone Avenue. Westergaard blev senere kaldet som Portlands første grenspræsident. Til sidst lejede man et mødested i Alisky bygningen i Port-

lands centrum for 18\$ om måneden, som præsident Westergaard betalte ud af sin egen lomme. Han tjente senere som missionær i 3 år, i Danmark, og da han vendte tilbage til Portland,

blev han igen kaldet som grenspræsident.

Fyrré år senere blev den første stav dannet i Portland. Church News.

Stavskonference i Århus stav

Den 21.4.1985 afholdtes der stavskonference på Møllevangskolen i Århus. Der blev afholdt lederskabsmøde for alle præstedømmeledere kl. 8.30-10, og samtidig blev der afholdt et møde for alle søstre.

Regionalrepræsentant B.G. Wennerlund præsiderede ved alle møderne og instruerede medlemmerne. Han opmuntrede medlemmerne til at bruge præstedømmet, betale tiende og leve et godt familieliv.

I første halvdel af 1985 bliver hovedvægten lagt på tempelarbejde og genealogi. I den anden halvdel vil ho-

vedvægten blive lagt på missionering.

Med hensyn til kvorumsarbejdet blev der sagt, at kvorumsforretningerne er vigtigere end gennemgangen af lektion.

Kvorummet har nogle vigtige opgaver indenfor genealogi, personlige optegnelser, tempelarbejdet, forråd og hjemmelærerarbejdet.

Ved hovedmødet kl. 10.30 var emnet: Lydighed og ofre frembringer himlens velsignelser.

I rådgiveren til stavspræsidenten, br. Ilskov, talte om at vejen er lige og

sneaver, og at vi ikke skal trage efter rigdom, men efter visdom.

Søster Inger Hansen talte, og citerede bl.a. Henrik Ibsen: »Det værste et menneske kan gøre mod sig selv, er at øve uret mod andre«.

Søster Larsen fra Odense talte om at ofre med glæde og taknemlighed.

Ældste Bo G. Wennerlund kom ind på formålet med templerne. Templerne er her for vor egen skyld, og for vores afdødes skyld. Hovedformålet med templet er at styrke de levende.

Ældste Wennerlund videregav det råd han selv fik af en tempeltjener, da han gik igennem templet for sig selv i 1956: hav en bøn i hjertet. Prøv ikke at huske alt med det samme. Hav øjne og øre åbne.

Stavspræsident K.B. Andersen sagde bl.a. at kun nogle få sejre vindes ved kamp, hvorimod langt de fleste vindes ved at man underkaster sig. Han sagde også til de unge, der forbereder sig til at tage på mission, at de skal gøre det for deres egen skyld, og

ikke for kirkens. Derudover talte 2. rådgiver N. O. Andersen, der bl.a. nævnte, at hvis vi holder os fast, ligesom et frimærke, skal vi nok nå til målet. Stavspatriarken Werner Buhr talte om fuldkommenhed, og missionspræsident Svendsen talte om at fremtidens missionærredskab bliver video.

Det var en inspirerende og opbyggende konference, hvor der var ca. 500 medlemmer til stede.

Lytterne kræver at program fortsætter, skønt speakeren ligger i sygeseng

David Fewster fra Hull i England har ved et tilfælde opdaget en ny måde at lave sit radioprogram »morgenmad« på - han udsender det fra sin seng.

Hans nye stil begyndte da han fik en fiberspændning i sin højre hånd, og så faldt og slog sit knæ i en volley-balkamp i kirken. SDH-speakeren måtte lægge sig i seng i 6 uger.

David Fewster, Hull, England sender sit program »morgenmad-på-sengen«.

Fewster, som er en af Hull-området mest populære radiospeakere, er også producent og produktionschef for Viking Radio, som er en privatejet radiostation.

Efter Fewsters skade, satte radiostationen en anden til at snakke i hans program. Stationen blev dog kimet ned af lyttere som ønskede at vide, hvad der var sket med deres yndlings-speaker. Så fik stationen den idé at lade ham præsentere sit show fra sygesengen.

Da de tekniske forberedelser var overstået begyndte Fewster at sende hjemmefra. Hans lyttere kunne godt lide den ekstra uformelle stemning - af og til deltog hans døtre i alderen fra 2-9 år, i programmet. Han modtog dusinvis af god-bedringskort.

Fewster har været bemærkelsesværdig populær siden han startede sit program i april 1984, som Viking Radios første show. Undersøgelser viser at omkring 47 procent af den lokale befolkning lytter til hans program.

Han begyndte sin karriere som en free-lance speaker på Red Rose hospitalets radio i Preston, hvor han arbejdede i sin fritid i 12 år.

»Jeg skylder kirken meget«, siger han. »Mine opgaver i kirken gav mig

selvtillid nok til at arbejde med dette her«.

For ikke så længe siden var han med til at træne kirkens informationsformidlere i Storbritannien i at benytte radiomediet mere effektivt. I dette projekt arbejdede han sammen med Bryan J. Grant, som er ansvarlig for informationsformidlingen i England og Irland.

»Det er en af de praktiske måder jeg kan anvende mine talenter til at hjælpe med at opbygge kirkens ry og rygte i Storbritannien«, siger Fewster. »De lokale radioer er den del af medieverdenen der gennemgår den største udvikling nu - og vi har tænkt os at få kirken repræsenteret der.

Fewster sluttede sig til kirken da han var ni, sammen med sine forældre og søskende. Han har været grenspræsident 3 gange, tjent i højrådet og været stavsekretær.

Den første missionær på Island

Mange kender den islandske forfatter Halldor Laxness' fremragende roman »Det genfundne Paradis« om biskop Didriks kamp for at omvende islændingene til mormonismen, men ikke mange kender den sandfærdige beretning om Islands første missionær i denne uddeling. Den er spændende og farverig som romanen, men har den fordel, at den ikke er opdigtet, og så har den en mere lykkelig og resultatrig slutning - hvis man da kan tale om en slutning, for følgerne af denne missionærs uforlørdede indsats har påvirket generationer og vil fortsat gøre det.

En søndag omkring årsskiftet 1850/51 befandt en 25 årig mand sig i en lille forsamling af sidste dages hellinge til et nadvermøde i København. Han havde hørt om den ny religion og ville gerne studere den nærmere. Sener skriver han om sit møde med evangeliet:

»Da var det, at jeg for første gang hørte og så vor elskede apostel Erastus Snow. Jeg forstod og troede på de lærdomme, som han og hans ledsagere belære om, og jeg blev døbt i hellig hengivendhed og anger den 15. februar 1851 af Peter O. Hansen. Jeg vidner for Gud og mennesker, at mit hjerte var fornyet, og jeg erkendte, at evangeliet var Guds kraft til frelse.«

Denne mand var Gudmund Gudmundsson, født den 23. marts 1825 på Island, som yngste barn af Gudmund Gudmundsson og Gudrun, der nu havde 10 børn. Som 16 årig blev han sendt til København for at lære guldsmedehåndværket, som han derefter ernærede sig ved. Men efter at være blevet medlem af kirken, skulle der gå mange år, før den unge guldsmed igen fik mulighed for at beskæftige sig med sit fag. Herren havde andre planer med ham.

Den 18. april 1851 - to måneder efter sin dåb - blev Gudmund ordineret til lærer af Erastus Snow og blev kaldet til at prædike evangeliet for sine landsmænd. Han rejste straks til

Island sammen med en kammerat, der var ældste.

Gudmund skriver:

»Da jeg havde fundet evangeliets frugter sødere og mere eftertragtelserværdige end nogen anden frugt, forventede jeg, at enhver ville tro på mit vidnesbyrd specielt min egen familie; men nej, da jeg ankom til Island prædikede jeg forgæves for mine brødre og søstre. De ville ikke modtage mig, og da mine fromme forældre var døde, var jeg overladt til mig selv. Imidlertid fandt jeg snart nogle få venner, der trodsede præsternes stærke modstand og var parate til at modtage sandheden. Jeg blev ofte skældt ud, spyttet på og spottet af fjender, men fyldt med Guds kærlighed følte jeg ingen vrede eller harme imod dem, som forfulgte mig.«.

Kort efter missionærernes ankomst til Island omkom Gudmunds missionærkammerat ved en drukneulykke. Gudmund fortsatte uforknytt sit arbejde, der blev yderligere vanskeliggjort ved at han ikke havde myndighed til at døbe. I tre år forblev han på Island og fik følgeskab af en ældste John P. Sorensen, der ordinerede Gudmund til ældste.

Efter at have døbt ni af sine landsmænd rejste ældste Gudmundsson til København i juli 1854. I 1½ år fortsatte han sin missionærgering i Danmark, indtil han under et møde i Kalundborg blev arresteret. Han var fængslet i 7 uger, men da man ikke havde noget at anklage ham for, blev han løsladt, men af politiet fulgt til København, hvor man meget mod hans vilje udskrev ham til soldat.

Det var et hårdt slag for ham, og efter 13 måneders tjeneste blev han syg og indlagt på hospital. Her prædikede han udholdende evangeliet fra sin seng, og en korporal blev døbt, for han forlod hospitalet.

Og nu skriver ældste Gudmundsson: »Efter at have været på hospitalet meget længe, blev jeg stillet for en læ-

gedomstol og erklæret for utjenstdygtig på grund af dårlige lunger. De gav mig et pas, og jeg dukkede op ved en konference i København til stor forundring for enhver og også for mig selv, for jeg vidste, at mine lunger var så sunde som nogensinde. Jeg erkendte, at det var Herren, der havde indfriet et løfte til mig om, at hvis jeg ville holde Guds bud og gøre min pligt, så ville han udfri mig.«

Det blev nu besluttet, at ældste Gudmundsson skulle rejse til Zion snarest, og den 18. april 1857 - nøjagtig 6 år efter hans kaldelse til missionær - forlod han København på emigrant-skibet »Westmoreland.«

Ombord på skibet var en familie Garff, som ældste Gudmundsson havde døbt. Søster Garff var gravid og fødte en søn under rejsen, og dermed havde familien 5 børn. Bror Garff blev meget syg og døde, men havde forinden taget det løfte af ældste Gudmundsson, at hans kone og børn skulle fortsætte til Zion under Gudmundssons beskyttelse. Dette løfte blev holdt, og truppen ankom i god behold til Saltsödal, hvor ældste Gudmundsson ægtede søster Garff. Sammen fik de tre drenge, der fik navnene Abraham, Isak og Jakob.

Gudmund Gudmundsson døde den 21. september 1883 i Logan, Utah, 58 år gammel, tro mod sine pagter.

Hans missionærånd levede videre i slægten, og i 1958 ankom hans oldebarn Stewart Gudmundsson til Danmark kaldet til at forkynde evangeliet og med myndighed til at døbe. Han gjorde begge dele godt, og den 15. oktober 1960 døbte han mig og min hustru. Foreløbig har to af vores sønner fulgt missionærkaldet og tjent som missionærer i Irland og i England, og tre bereder sig dertil.

På den måde har »gamle Gudmund Gudmundsson« fået indflydelse på mange menneskers liv selv længe efter at han har fuldført sin jordiske mission. Jeg håber, at jeg en dag kan møde ham og sige ham tak, fordi han åbnede sit hjerte, kæmpede og holdt ud til enden.

Henning K. Frederiksen

Finner ændrer livsstil for at tilpasse sig kirken

En tørst efter kundskab, og en usædvanlig pligtopfyldenhed har hjulpet Tapani og Sinikka Fristrøm til mange store oplysninger. Ved at kombinere de moderne fremskridt med deres forfædres høje etiske standarder og hårdførte traditioner, har det unge par tilegnet sig det bedste af finsk levevis.

Familien Fristrøm bor i et lille øsafund der hedder Laajasalo, og som ligger i Helsinki havn. Deres dejlige hjem er et tofamiliehus, som Fristrøm byggede sammen med den anden ejer. Han har sit eget micro-computerfirma, Fri-Data-Strøm, hun er nu hjemmegående husmor, og har tidligere undervist på Helsinki universitet.

Familien Fristrøm blev døbt i 1978. Hun var parat tidligere, men ventede på ham. »Jeg er den eneste i min familie der har sluttet sig til kirken«, fortæller hun. »Min far var luftkaptajn og min mor lod os finde vores egen tro, men opdragede os efter stærke etiske principper. Hun var imod kirken, indtil jeg endelig skrev hende et 6-siders brev og fortalte hende hvor ondt hendes modvilje gjorde mig, da den var affødt af usande fremstillinger af kirken i pressen og tv. Jeg fortalte hende, at jeg gennem årene ofte havde følt en tomhed og længsel i min sjæl, og at jeg søgte noget. Jeg vidste at skabelsen ikke var sket ved et tilfælde, og at der måtte findes en stor og vidunderlig Skaber. Men skønt jeg ofte bad, havde mine bønner ikke noget formål.

Som et svar på min famlen, kom missionærerne til vor dør. De kom i en svær periode for os - der var alt for meget arbejde, stor gæld, konstant pengemangel og jeg var højgravid.

I begyndelsen forstyrrede og irriterede missionærernes besøg både Tapani og mig, men de var altid venlige, de udviste oprigtig kærlighed og var hjælpsomme. Over en periode på 2 år, gjorde de mit hjerte varmt og modta-

geligt. I dem kunne man se sandheden i skriftstedet: »på deres frugter skal I kende dem«. Det er nogle af de ting jeg skrev til min mor. Hun græd da hun læste mit brev, og nu forstår hun hvordan jeg har det med kirken.

Tapani og Sinikka Fristrøm var barndomskæresten. »Jeg var 14 da jeg så Sinikka for første gang, og jeg vidste at jeg ville gifte mig med hende en dag, men det tog mig 2 år inden jeg fik mod nok til at invitere hende ud«, sagde Tapani, med den humor som er en familiestyrke. »Sinikka var altid en meget dygtig elev, altid den bedste.

Hun fik mig til at lave mine lektier, for ellers ville hun ikke have noget at gøre med mig«.

Søster Fristrøm er cand. mag. i fysiologi og licentiat i farmakologi. Den første grad tog 6 år og den næste 5 år. Hun har undervist i fysiologi og farmakologi i 11 år ved Helsinki universitet og ved byens dyrlægeuniversitet. I januar 1983 afsluttede hun endnu 5 års arbejde, ved at færdiggøre sin doktorgrad i farmakologi - et studium af blodtrykket under forskellige former for bedøvelse.

Hun underviste i 3 dage og arbej-

Fristrøm's hjem, på en ø i Helsinki havn.

dede i laboratoriet i 12 dage. Sommetider var det nødvendigt at arbejde om lørdagen og søndagen, og i hendes 15 år som studerende og lærer fik hun omkring 4 timers søvn hver nat.

»Min hustru drives ikke af ambitioner«, siger broder Fristrøm. »Hun har arbejdet så hårdt, fordi hun er så samvittighedsfuld. Vort største ønske i alle disse år med stram økonomi var, at hun kunne blive hjemme og være en hustru og moder. Nu har vi gode økonomiske forhold. Vi har betalt vore lån og hun kan blive hjemme«.

Da den finske befolkning stagnerer, opmuntrer regeringen til at man får børn, og der findes et belønningssystem for mødre der bliver hjemme.

Fire gange om året betaler staten »lapslisa« (børnepenge), på ca. 500 Fmark pr. barn under 16. Derudover modtager den hjemmegående mor 700 mark om måneden, hvis der er 3 ikke-skoleøgende børn i hjemmet, og en af dem er under 3. Med deres storfamilie med 8 børn (3 børn anses for mange i

Finland) får familien Fristrøm omkring 90.000 kr. årligt.

Søster Fristrøms lange periode med meningsfyldt arbejde udenfor hjemmet har åbenbart ikke virket dårligt på børnene, som er glade og meget høflige. De hilser høfligt på en gæst og er opmærksomme og stille. Alle børnene har et navn fra naturen - Suvi (sommer), 14, Pilvi (sky), 12, Otso (bjørn), 9, Pyry (snestorm), 8, Visa (knudret træ), 6, Jyry (torden), 3, Tuuli (vind), 2, og Meri (hav), 5 måneder.

Familien Fristrøm føler at familien har opnået meget på kort tid, ved at forenkle sin livsstil og koncentrere sig om det der betyder mest.

»Vi arbejder ikke om søndagen, der går vi i kirke«, fortæller broder Fristrøm. Han er højpræsternes gruppeleder i Helsinki 1. ward og bærer et stærkt vidnesbyrd om tiende, og familiesammenhold. »Vi gør alt sammen -går ture, tager på skovture, leger, cykler og læser. Pigerne lærer håndarbejde - at strikke, brodere og sy - og Si-

nikka lærer dem at spille klaver«.

I deres dejlige ø-område samler de blåbær, solbær og andre bær i skoven, og laver syltetøj og saft. I haven har de rababer, hindbær, jordbær og solbær. De spiser kun lidt sukker, og børnene har aldrig smagt slik.

Finnerne elsker mange slags brød, og søster Fristrøm bager 20 brød om ugen og fryser dem. En af favoritterne er det flettede pulla-brød, som smager pragtfuldt med smør og hjemmelavet syltetøj. Familien spiser kun lidt kød, men meget fisk, mange grøntsager og sojabønner. I august bliver fryseren, kælderens og frugtglassene fyldt med ting fra haven.

»Evangeliets har fyldt vort liv med en ophøjet fred«, siger søster Fristrøm, »og vor kærlighed til hinanden er blevet stærkere. Vi ved at vore børn er en stor gave, og når vi knæler til aftnebøn er vi så taknemlige for at vort liv sammen vil vare evigt«.

**Dorothy Stowe
Church News**

Tapani og Sinikka Fristrøm med seks af deres otte børn er en usædvanlig stor familie efter finske forhold.